

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพนม จังหวัด
สุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย : พระเจริญพงษ์ ทุมมทีโป (วิชัย)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ. ดร. สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ปธ.๓, พธ.บ., M.Ed., Ph.D.

: ผศ. ดร. สมชัย ศรีนอก พธ.บ., พธ.ม., พธ.ด.

: ผศ. ดร. ชวาล ศิริวัฒน์ พธ.บ., M.Ed., M.A., Ph.D.

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ (๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ (๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๒๔๕ คน เมื่อเปรียบเทียบกับตารางของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ คน ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ด้านทุกซ์ ด้านสมุทัย ด้านนิโรธ และด้านมรรค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ๐.๙๔ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยสำคัญที่น้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

๑. จากการศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทุกข์ (การมีส่วนร่วมศึกษาสภาพปัญหา) กับด้านมรรค (การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสมุทัย (การมีส่วนร่วมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา) กับด้านนิโรธ (การมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายในการบริหารจัดการศึกษา) อยู่ในระดับปานกลาง

๒. การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุต่างกัน มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ไม่แตกต่างกัน

๓. ปัญหาอุปสรรคในการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ เข้าร่วมประชุมไม่ครบ ไม่ชอบการเข้าร่วมประชุม ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และแนวทางการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบัน ตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ขาดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และกำหนดเป้าหมายในการบริหารจัดการศึกษา ขาดการพึงเหตุผล มีความเห็นแตกต่างในแนวทางการแก้ปัญหา ถือความคิดเห็นเป็นใหญ่ไม่ยึดถือมติที่ประชุม

๔. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ ๔ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ควรมีการสำรวจปัญหาของท้องถิ่น และปัญหาของสถานศึกษา นำเสนอที่ประชุมปรึกษาสภาพปัญหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาแนวทาง กำหนดแนวทาง และจุดประสงค์การจัดการศึกษาร่วมกัน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ตระหนักเห็นความสำคัญของการศึกษา สถานศึกษาควรกำหนดกรอบบทบาทหน้าที่ และชี้แจงแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรมีการจัดอบรมชี้แจงให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับทราบบทบาทหน้าที่ของตน